

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
PLANO PATVIRTINIMO**

2019 m. kovo 28 d. Nr. T-54
Joniškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 punktu, 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais ir socialinių paslaugų plano forma, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Joniškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Joniškio rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planą (pridedama).

Savivaldybės meras

Gediminas Čepulis

PATVIRTINTA

Joniškio rajono savivaldybės tarybos

2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T-54

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS

ĮVADAS

1. Bendra informacija

Joniškio rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.

Pagrindinis Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano tikslas – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir lėšų paskirstymą.

Šio plano tikslai atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018–2020 metų strateginio veiklos plano 3 strateginį tikslą – užtikrinti socialines paslaugas šeimai, vaikams, jaunimui, neįgaliesiems ir kitoms socialinėms grupėms, stiprinant jų socialinę integraciją.

Joniškio rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų planas atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 metų strateginio plėtros plano 1.3 tikslo „Mažinti socialinę atskirtį“ 1.3.1 uždavinį „Teikti kokybiškas ir visiems prieinamas socialines paslaugas“ ir 1.3.2 uždavinį „Didinti socialinės paramos tikslumą, administravimo kokybę ir efektyvumą“.

Planas rengtas atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės 2019 metų biudžete planuojamas finansuoti priemones ir Joniškio rajono savivaldybės 2019–2021 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinį „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei šio tikslo 3 uždavinį „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Atsižvelgiant į pažeidžiamiausių visuomenės grupių poreikius Joniškio rajono savivaldybės 2019 m. socialinių paslaugų plane orientuojamasi į teikiamų nestacionarių socialinių paslaugų kokybės ir efektyvumo, socialinių paslaugų įvairovės ir prieinamumo užtikrinimą.

Tikslui įgyvendinti numatyti trys uždaviniai:

- stiprinti kompleksinės pagalbos šeimoms teikimą.
- aktyvinti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis), teikiant socialines paslaugas.
- užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę.

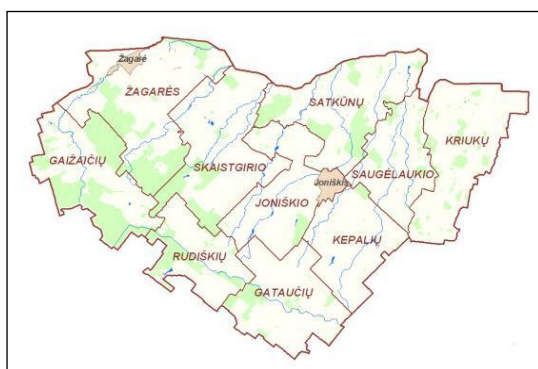
3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Joniškio rajono savivaldybės 2019 metų socialinių paslaugų planą rengė Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus (toliau – Skyrius) vedėja Laima Klemienė ir Skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Milašienė.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Joniškio rajono savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos vertinimas

Joniškio rajonas yra Šiaurės Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, pasienyje su [Latvija](#). Rajone yra du miestai – Joniškis ir Žagarė, kurių centrai paskelbti urbanistikos paminklais, du miesteliai – Kriukai ir Skaistgirys.

1 pav. Joniškio r. sav. žemėlapis

Joniškio rajonas ribojasi 35 km ilgio siena su Šiaulių rajonu, 50 km ilgio siena su Pakruojo rajonu, 20 km ilgio siena su Akmenės rajonu ir 68 km ilgio siena su Latvijos Respublika. Rajoną kerta Lietuvai svarbus tarptautinių pervežimų kelias Ryga–Kryžkalnis–Kaliningradas. Tai vienas svarbiausių Lietuvos žemės ūkio rajonų, pasižymintis kaip žemės ūkio produktų perdirbimo centras. Žemės ūkio naudmenos užima net 72,2 proc. teritorijos, miškingumas nedidelis – 19,9 proc., keliai užima 1,7 proc., užstatyta teritorija – 2,3 proc., vandenys – 2 proc., kita žemė – 1,9 proc. Rajonas užima 1,8 proc. Lietuvos ploto. Gyventojų tankumas – 18,7 žm / km².

Rajono socialinę, ekonominę ir demografinę situaciją ženkliai įtakoja socialinė politika, kuri apima tokias sritis kaip švietimas ir kultūra, sveikatos apsauga, žmonių aprūpinimas būstu, šalies ekonominio vystymosi tendencijos.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius	
		2017 m.	2018 m.*
1.	Gyventojų skaičius	21583	21124
	iš jų:		
1.1.	mieste (Joniškis, Žagarė)	9889	9724
1.2.	kaime	11705	11400
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:		
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (60 m. ir vyresni)	6352	6434
2.2.	suaugę neįgalūs asmenys	1206	1221
2.3.	vaikai	3621	3516
2.4.	neįgalūs vaikai	173	172
2.5.	socialinės rizikos vaikai	-	-

3.	Šeimos, patiriančios riziką	91	104
4.	Vaikų skaičius šeimose, patiriančiose riziką	229	250

Šaltinis www.stat.gov.lt

* - 2019 m. sausio 1 d. duomenimis.

Pagal statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis gyventojų skaičius Joniškio rajone nuolat mažėja. 2019 m. pradžios duomenimis gyventojų skaičius rajone siekė 21124. Palyginti su 2018 m., gyventojų skaičius sumažėjo 459 asmenimis. Joniškio rajono gyventojų dalis sudaro vos 0,76 proc. nuo visų šalies gyventojų. Lietuvoje 2019 m. sausio 1 d. duomenimis gyveno 2793986 gyventojai.

Gyventojų skaičius Joniškio rajone

2 lentelė

Metai	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Gyventojų skaičius (metų pradžioje)	6322	5584	4890	4306	3807	3147	2449	1583	1124

Šaltinis www.stat.gov.lt; * - 2019 m. pradžios duomenimis

Įtakos mažėjančiam gyventojų skaičiui rajone turėjo daug didesnis mirusių asmenų skaičius nei gimusių, t. y. natūralios gyventojų kaitos rodiklis, kuris 2019 m. sausio 1 d. duomenimis išliko neigiamas (-190).

Natūrali gyventojų kaita Joniškio rajone

3 lentelė

Metai			2012	2013	2014	2015		2017	2018*
Gimė	241	247	256	280	242	227	238	225	205
Mirė	418	426	430	410	354	399	396	389	395
Natūrali kaita	-177	-179	-174	-130	-112	-172	-158	-164	-190

* - 2019 m. pradžios duomenimis

Šaltinis www.stat.gov.lt

Joniškio rajono savivaldybėje yra 10 seniūnijų, iš kurių gausiausios pagal gyventojų skaičių yra Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio seniūnijos. Miesto gyventojai sudaro 46 proc., visų rajono gyventojų. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, didesnė dalis Joniškio rajono gyventojų gyvena kaime, jie sudaro 54 proc. rajono gyventojų. Tuo tarpu, vertinant Lietuvos mastu, kaimiškos teritorijos gyventojai sudaro 33 proc. nuo visų gyventojų.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Socialinių paslaugų poreikis yra tiesiogiai susijęs su vykstančiais socialiniais procesais visuomenėje. Juos lemia tiek objektyvūs, tiek subjektyvūs veiksniai: gyventojų senėjimas, negalia, nedarbas, emigracija, žalingi įpročiai, skatinantys socialinę riziką ir vaikų nepriežiūrą.

Demografinis senėjimas – tai gyventojų amžiaus kaita, pasižyminti senyvo amžiaus žmonių skaičiaus didėjimu arba jauno amžiaus žmonių skaičiaus mažėjimu. Joniškio rajone visuomenės senėjimo procesus skatina žemas gimstamumo lygis ir jaunų, darbingo amžiaus, gyventojų emigracija. Rajono gyventojų senėjimo tendenciją atspindi išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas. Šis rodiklis nurodo vaikų iki 15 metų amžiaus ir pagyvenusius (65 ir vyresnius) žmonių skaičių, tenkantį šimtui 15-64 metų amžiaus gyventojų.

Išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaita 2013–2017 m.

4 lentelė

Metai	2013		2014		2015		2016		2017	
Amžius	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni
Lietuva	22	27	22	28	22	28	22	29	23	29
Šiaulių apsk.	22	29	21	29	21	30	21	31	22	32
Joniškio r. sav.	22	30	21	3	21	31	21	32	21	3

Šaltinis www.stat.gov.lt

Vertinant išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaitą, aiški tendencija, kad auga 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius tiek šalies mastu, tiek Joniškio rajono savivaldybėje. Statistiniai rodikliai atspindi tą pačią tendenciją – vaikų skaičius rajone nedidėja, o pensinio šiek tiek auga.

Senyvo amžiaus asmenys tampa viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (vežimėliai neįgaliesiems, lazdelės, vaikštytės), būsto pritaikymo ir kitos paslaugos. Tikėtina, kad spartus rajono gyventojų senėjimas (60 metų ir vyresni rajono gyventojai sudaro 30,5 proc. (2017 m. – 29,4 proc.)) ir ateityje nulems ilgalaikės socialinės globos, slaugos ir sveikatos priežiūros paslaugų poreikio didėjimą.

Negalia. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę.

2018 m. pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje 172 vaikams buvo nustatytas Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – tarnyba) neįgalumo lygį. Šie vaikai pagal poreikius ir jų negalios pobūdį lanko atitinkamas lavinamąsias klases ar grupes ugdymo įstaigose, gauna socialines paslaugas, jiems pritaikoma gyvenamoji aplinka, aprūpinami sensorinėmis priemonėmis.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – valdyba) darbingo amžiaus ar pensinio amžiaus Joniškio rajono gyventojams, kuriems iki pensinio amžiaus sukakties buvo nustatytas neįgalumas, moka netekto darbingumo (invalidumo) pensijas. Iki 2018 m. gruodžio 31 d. Skyrius neįgaliams gyventojams, kurie neatitinka valdybos keliamų reikalavimų pensijai gauti, mokėjo šalpos neįgalumo pensijas. Nuo 2019 m. sausio 1 d. šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo funkcija perduota valdybai.

Daliai neįgalių vaikų, netekto darbingumo (invalidumo) pensijos gavėjų ar senatvės amžių sukakusių gyventojų dėl sveikatos sutrikimų reikalinga papildoma pagalba ir finansinė parama, todėl tarnyba nustato specialiuosius nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikius, kurių pagrindu mokamos tikslinės kompensacijos. 2018 m. 1025 gyventojams buvo mokama priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija, 450 asmenų – slaugos išlaidų tikslinė kompensacija.

Pensinio amžiaus rajono gyventojams buvo nustatomas specialiųjų poreikių lygis. 2018 m. gauti 208 prašymai (2017 m. – 207) specialiųjų poreikių lygiui nustatyti. 156 asmenims (2017 m. – 142) nustatytas didelių, 51 asmeniui (2017 m. – 65) – vidutinių, 1 asmeniui – nedidelių specialiųjų poreikių lygis. Nuo 2019 m. sausio 1 d. specialiųjų poreikių lygio pensinio amžiaus asmenims nustatymo funkcija perduota tarnybai.

Asmenys, patiriantys riziką. Tai darbingo amžiaus asmenys, esantys socialiai atskirti dėl to, kad valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą

veiklą, yra patyrę ar gali patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Šiems asmenims paslaugos skiriamos Krizių centre ir nakvynės namuose, kur teikiamas laikinas apnakvindinimas ar apgyvendinimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių asmenys kreipiasi prieglobsčio – neturėjimas nuolatinės gyvenamosios vietos, smurtas artimoje aplinkoje, grįžimas iš laisvės atėmimo vietų.

Iš laisvės atėmimo vietų anksčiau laiko paleistų asmenų socialinės reabilitacijos programas vykdo Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyrius bendradarbiaudamas su viešąja įstaiga Joniškio psichikos sveikatos centru ir Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Joniškio r. policijos komisariatu. Asmenims, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų, skiriama piniginė parama – tikslinė vienkartinė išmoka. 2018 m. tikslinė vienkartinė išmoka buvo skirta 2 asmenims, 2017 m. – 5 asmenims.

Šeimos, patiriančios riziką, susiduria su įvairiomis problemomis, kurias lemia socialinių įgūdžių stoka, piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos negebama tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudojama prieš juos psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta.

Nuo 2018 m. pradžios socialines paslaugas šeimoms, patiriančioms riziką, seniūnijose teikė 11 socialinių darbuotojų. Po vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarkos, 2018 m. viduryje, socialinės priežiūros paslaugų šeimoms teikimo funkcija iš VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro buvo perduota Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui. 2018 m. pabaigoje paslaugas teikė 10 socialinių darbuotojų darbui su šeima ir 1 atvejo vadybininkas, o nuo 2019 m. pradžios – 11 socialinių darbuotojų darbui su šeima ir 3 atvejo vadybininkai. Atvejo vadybininkas – socialinis darbuotojas, koordinuojantis atvejo vadybos procesą, paskirtas savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos ar kitos įstaigos, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus teikti socialines paslaugas šeimoms savivaldybėje, vadovo ar jo įgaliojoto asmens.

Socialinės priežiūros paslaugų teikimo šeimoms funkcija finansuojama iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų. Savivaldybė biudžeto lėšomis finansuoja šių darbuotojų transporto eksploatavimo, kanceliarinių prekių įsigijimo, viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų išlaidas.

Socialinės rizikos šeimų* ir jose augančių vaikų skaičius Joniškio r. 2010–2018 m. (kalendorinių metų pabaigoje)

5 lentelė

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Socialinės rizikos šeimos	179	170	161	128	110	104	97	91	104
Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius	439	423	391	325	291	263	246	229	250

Šaltinis Joniškio rajono savivaldybės administracija

* Socialinės rizikos šeima – iki 2018 m. liepos mėn., po 2018 m. liepos mėn. – šeima, patirianti riziką.

Šeimose, patiriančiose riziką, augantys vaikai neturi tinkamų sąlygų pozityviai socializacijai, dažnai patiria smurtą, skurdą, tėvų nepriežiūrą. Kol kas išlieka nestacionarių socialinių paslaugų poreikis šeimoms, patiriančioms riziką, ir jose augantiems vaikams.

Šį poreikį iš dalies tenkina Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro organizuojamos dienos užimtumo paslaugos. Žagarėje ir Skaistgiryje veikiančiuose vaikų dienos centruose paslaugas gauna apie 60 vaikų ir jaunuolių.

Toks pat vaikų dienos centras veikia Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviro jaunimo centre, kurį lanko apie 40 vaikų, ir Mekų kaimo bendruomenės patalpose. Dienos centruose vaikams sudarytos galimybės užsiimti sportine veikla, organizuojami tautodailės užsiėmimai.

Dienos užimtumo paslaugos dienos centruose teikiamos pagal LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuojamus projektus, kurių darbo užmokesčio išlaidas finansuoja

savivaldybė. Tuo tikslu, 2018 m. savivaldybė prisidėjo 24,1 tūkst. eurų. 2019 m. planuojama iš savivaldybės biudžeto vaikų dienos centrų veiklai skirti 42,7 tūkst. eurų.

Šeimoms, patiriančioms riziką, pagalba teikiama Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyriuje. Šiame skyriuje socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms teikiamos informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.

Tėvų globos netekę vaikai. 2018 m. pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje buvo globojami 137 (2017 m. – 139) be tėvų globos likę vaikai, iš kurių 81 vaikas – šeimose, 9 vaikai – šeimynoje, 47 vaikai – globos įstaigose.

Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro padaliniuose (Vaikų globos skyriuje ir Bendruomeniniuose vaikų globos namuose) buvo globojami 38 vaikai.

Žagarės vaikų lopšelio-darželio „Vyšniukas“ globos grupė buvo pertvarkyta į savaitinę darželio grupę vaikams iš probleminių šeimų, kurią gali lankyti 12 ikimokyklinio amžiaus vaikų.

Dalis vaikų globojami kitų savivaldybių įstaigose – Kuršėnų vaikų globos namuose, Akmenės r. vaikų globos namuose, Šiaulių m. sav. sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių namuose.

Siekiant mažinti vaikų ilgalaikės globos institucijoje skaičių, skatinama vaikų globa šeimoje. Ieškoma šeimų, norinčių globoti vaikus, organizuojami globėjų kursai, teikiama pagalba esamiems globėjams.

Vaiko globėjui (rūpintojui) už vaiką, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, iš valstybės biudžeto lėšų mokamas globos (rūpybos) išmokos tiklinis priedas – 4 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio.

Savivaldybė skiria papildomą paramą globėjams (rūpintojams). Iš savivaldybės biudžeto lėšų vaiko globėjui (rūpintojui), buitiniam globėjui, šeimynai už globojamą vaiką, kurio laikinoji globa (rūpyba) nustatyta savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, arba nuolatinė globa – teismo sprendimu (nutartimi), mokami 2 BSI dydžio pagalbos pinigai.

Igyvendinant papildomas finansines vaikų globos šeimoje priemones, gerėja vaikų gyvenimo kokybė, nes vaiko globa šeimoje yra ne tik ekonomiškai efektyvesnė, bet ir kokybiškesnė. Šeimoje ar šeimynoje globojamiems vaikams sudaromos sąlygos, artimos biologinėje šeimoje gyvenančių vaikų gyvenimo sąlygoms. Tai padeda mažinti vaikų socialinės atskirties riziką, užkertamas kelias atsirasti daugeliui socialinių, psichologinių ir pedagoginių problemų įvairiuose vaikų raidos etapuose.

Paslaugų poreikio apklausa.

Skyrius, siekdamas nustatyti socialinių paslaugų poreikį rajone, atliko savivaldybės seniūnijų socialinio darbo specialistų apklausą, kokių socialinių paslaugų trūksta ir su kokiomis socialinėmis problemomis susiduriama.

Seniūnijų socialinio darbo specialistų nuomonės apie socialinių paslaugų poreikį apklausa

6 lentelė

Seniūnija	Socialinių paslaugų poreikis
Gaižaičių	Labai aktuali asmens higienos paslauga, nes dauguma šeimų neturi patogumų, kaimuose nėra pirčių. Matomas poreikis plėsti paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims.
Gataučių	Senyvo amžiaus žmonėms trūksta lankomosios priežiūros darbuotojų paslaugų (pagalbos į namus).
Joniškio	Reikalingi savarankiško gyvenimo namai, kuriuose būtų teikiamos apgyvendinimo paslaugos benamiams, socialinės rizikos asmenims, kurie dėl socialinių įgūdžių stokos ir motyvacijos trūkumo negeba savarankiškai keisti gyvenimo būdo.
Kepalių	Trūksta lankomosios priežiūros darbuotojų paslaugų (pagalbos į namus).
Rudiškių	Reikalinga asmens higienos-pirties paslauga kartu su pavėžėjimo paslauga.

Satkūnų	Matomas poreikis socialinės priežiūros paslaugų senyvo amžiaus asmenims.
Saugėlaukio	Reikalingos asmens higienos paslaugos. Matomas poreikis plėsti paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems, socialinę riziką patiriantiems asmenims.
Žagarės	Trūksta lankomosios priežiūros darbuotojų paslaugų (pagalbos į namus); asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų (skalbimas); ilgalaikės socialinės globos rajone.

Iš apklausos rezultatų matyti, kad išlieka didelis socialinės priežiūros paslaugų poreikis senyvo amžiaus ar neįgaliems asmenims, būtent, pagalbos į namus. Šioms paslaugoms plėsti 2018 m. buvo didinamas finansavimas, paslaugų gavėjų skaičius per metus išaugo nuo 158 iki 170. Taip pat aktualios paslaugos, kurios organizuojamos asmenims, patiriantiems riziką.

4.3. Kiti rodikliai

Socialinių paslaugų poreikio svyravimams įtaką daro migracijos, nedarbo lygio, užimtumo, finansiniai rodikliai.

Nesėkmingas integravimasis į darbo rinką ir užimtumo stoka yra vieni svarbiausių neigiamų veiksnių, lemiančių daugelio kitų socialinių problemų atsiradimą. Joniškio rajono savivaldybėje nedarbo lygis 2019 m. sausio 1 d. siekė 13,7 proc. – 4,8 proc. daugiau už šalies rodiklį.

Asmenims, registruotiems darbo biržoje, dažniausiai reikalinga finansinė valstybės parama, todėl jiems yra skiriamos socialinės pašalpos, šalto ir karšto vandens ar šildymo išlaidų kompensacijos, socialinės paslaugos. 2018 m. lėšos skiriamos socialinėms pašalpoms palyginus su 2017 m. išaugo.

2018 m., vykdant 2014–2020 metų iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų bendrai finansuojamus valstybės projektus „Parama maisto produktais“ ir „Parama higienos prekėmis“, paramos gavėjų skaičius rajone siekė 3042 per vieną dalinimą (2017 m. – 2754). Nuo 2018 m. nepasiturintiems asmenims du kartus per metus kartu su maisto produktais pradėtos dalyti higienos priemonės.

Maisto produktų vertė per 2018 m. sudarė 115,1 tūkst. eurų (2017 m. – 91,4 tūkst. eurų), higienos prekių – 22,8 tūkst. eurų.

Socialiniai rodikliai 2015–2018 m.

7 lentelė

Metai	2015	2016	2017	2018*
Rodiklis				
<i>Nedarbo lygis</i>				
Joniškio r. sav.	11,4	11,2	11,5	13,7
Šiaulių apsk.	9,0	8,6	9,2	11,5
Lietuvoje	8,7	8,1	7,9	8,9
<i>Tarptautinė migracija</i>				
Emigrantai	470	446	543	335 ¹
Imigrantai	178	145	121	175 ¹
Neto tarptautinė migracija	-292	-301	-422	-160 ¹
<i>Santuokos</i>	123	115	123	123
<i>Ištuokos</i>	81	71	65	50
<i>Paramos maisto produktais ir higienos prekėmis gavėjų skaičius (visutiniškai per dalinimą)</i>	3530	3595	2754	3042
<i>Socialinių pašalpų gavėjų skaičius (vidutiniškai per mėnesį)</i>	1389	1171	1229	1232
<i>Lėšos, tenkančios socialinėms pašalpoms (tūkst. eurų)</i>	1197,4	967,5	968,0	1221,6

*2019 m. sausio 1 d. duomenys; ¹ Išankstiniai duomenys

Šaltinis www.stat.gov.lt

Rajono gyventojų skaičius mažėja ne tik dėl neigiamo gyventojų prieaugio, bet ir dėl gyventojų emigracijos. Pagrindinė emigracijos priežastis – darbo paieška užsienio šalyse. Nustatyta,

kad per 2001–2016 m. laikotarpį Joniškio rajono savivaldybės gyventojų dėl tarptautinės migracijos sumažėjo 14,8 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų 2001 metais. Dėl emigracijos keičiasi ir šeimos struktūra, t. y. daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai motina, didėja ištuokų tikimybė.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, aukštas nedarbo lygis, didėjanti jaunų žmonių emigracija, lemia socialinių problemų gausėjimą, dėl kurio auga socialinės apsaugos išlaidos ir socialinių paslaugų poreikis.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia biudžetinės, viešosios ir privačios įstaigos, t. y. stacionarios ir nestacionarios socialinės globos, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos.

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas – grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Joniškio rajono savivaldybėje sukurtas bazinis socialinių paslaugų institucijų tinklas, tačiau jis nėra pakankamas tam tikroms socialinėms grupėms. Savivaldybėje nėra įsteigta savarankiško gyvenimo namų suaugusiems neįgaliesiems asmenims ar senyvo amžiaus asmenims, taip pat trūksta suaugusių rizikos asmenų socialinės priežiūros paslaugų savarankiško ar grupinio gyvenimo namuose.

Esama socialinių paslaugų infrastruktūra Joniškio rajono savivaldybėje matyti 8 lentelėje.

8 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Vietų skaičius (gavėjų ³)	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	Joniškio r. sav. ir Švč. M. Marijos parapija	35	20
		VšĮ Beržėnų senjorų namai	UAB „Sagera“	38	15
		Kepalių globos namai	UAB „Zimperija“	16	3
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius	Joniškio r. sav.	24	24
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai	Joniškio r. sav.	14	14
		Jurdaičių socialinės globos namai	LR SADM	283	18
2.	Šeimynos	Vidos Ercupienės šeimyna	Šeimyna	9	9

¹Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus

²Apskrities, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijų, privačios ir kt.

³ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną

3.	Laikinas apgyvendinimas	Joniškio krizių centras ir nakvynės namai (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys)	Joniškio r. sav.	26	26
4.	Dienos socialinės globos centrai	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	40	40
		Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	25	25
5.	Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio r. sav.	4	4
6.	Socialinės priežiūros centrai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyrius	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Žagarėje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Skaistgirėje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras (Joniškyje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras	Bendruomenė	Pagal poreikį	Iš dalies
7.	Bendruomeninės įstaigos	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Asociacija	27 nariai	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	Asociacija	50 narių	-
		Joniškio rajono neįgalųjų draugija	Asociacija	428 nariai	-
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas	Viešoji įstaiga	54 nariai	-
		Žagarės neįgalųjų klubas „Vyšnelė“	Asociacija	82 nariai	-
		Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras (Joniškio rajonas)	VšĮ	25 nariai	-
8.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (transporto paslaugos, pagalba į namus, laikinas apgyvendinimas ir apnakvindinimas, krizių įveikimo pagalba, dienos socialinė globa namuose)	Žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacijos; Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Finansuojama savivaldybės
		VšĮ Joniškio ligoninės Palaikomojo gydymo, slaugos ir paliatyvosios pagalbos skyrius	Joniškio r. sav.	63	-
		Šiaulių gestų kalbos vertėjų centras (gestų kalbos vertimo paslaugos)	LR SADM	Pagal poreikį	-

6. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis.

Joniškio rajono socialinių paslaugų įstaigų tinklas rajono teritorijoje išdėstytas netolygiai. Svarbiausios Joniškio rajono savivaldybės socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra Joniškio mieste (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, Joniškio krizių centras ir nakvynės namai, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras, VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“, Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai) ir Žagarėje (Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras,

Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras). Rudiškių seniūnijoje, toliau nuo rajono centro, įsikūrę Beržėnų senjorų namai, Kepalių seniūnijoje – Kepalių globos namai, Satkūnų seniūnijoje – Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai.

Socialinių paslaugų teikimo savivaldybės seniūnijose sklaida

9 lentelė

Seniūnija	Teikiamos paslaugos	Socialinės įstaigos ar visuomeninės organizacijos pavadinimas
Gaižaičių	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Gataučių	Dienos užimtumas	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Integrali pagalba (dienos soc. gl. ir slauga namuose)	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Joniškio	Ilgalaikė socialinė globa (senyvo amžiaus asmenims)	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“
	Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Dienos socialinė globa institucijoje	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras
	Dienos užimtumas vaikams	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras
	Laikinas apgyvendinimas, laikinas apnakvindinimas	Joniškio krizių centras ir nakvynės namai
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija
	Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas
	Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Integrali pagalba (dienos soc. gl. ir slauga namuose)	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Dienos socialinė globa (namuose, visos dienos)	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Kepalių	Ilgalaikė socialinė globa (senyvo amžiaus asmenims)	Kepalių globos namai
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Kriukų	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Rudiškių	Ilgalaikė socialinė globa	Beržėnų senjorų namai

	(senyvo amžiaus asmenims)	
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Satkūnų	Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	Vidos Ercupienės šeimyna
	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose (mamoms su vaikais)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Saugėlaukio	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Skaistgirio	Ilgalaikė socialinė globa (asmenims su psichikos negalia)	Jurdaičių socialinės globos namai
	Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Dienos užimtumas vaikams	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Integrali pagalba (dienos soc. gl. ir slauga namuose)	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Žagarės	Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius
	Socialinė priežiūra (šeimoms ir vaikams)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyrius
	Dienos užimtumas vaikams	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras
	Dienos socialinė globa insitucijoje	Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Joniškio rajono savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Transporto organizavimas	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Žagarės neįgalųjų klubas „Vyšnelė“

Kadangi dauguma socialinių paslaugų teikiamos mieste, kaimo gyventojai dažnai susiduria su socialinių paslaugų prieinamumo problema. Kai kuriose kaimiškose seniūnijose dėl didelių atstumų ir pasiekiamumo problemos, darbuotojų trūkumo ribota pagalbos į namus paslaugų pasiūla. Šios paslaugos keičiamos į pagalbos pinigus. Be to, skatinama dienos užimtumo centrų vaikams ir jaunimui atskirose bendruomenėse plėtra.

7. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

10 lentelė

Eil.	Socialinių paslaugų rūšys	Skaičius asmenų (šeimų), kurių	1000 gyven-	Iš	jų
------	---------------------------	--------------------------------	-------------	----	----

Nr.	pagal socialines grupes ⁴	socialinių paslaugų poreikis:			tojų tenka vietų (iš viso rajone 21124 gyventojų)	finansuojama savivaldybės*
		įvertintas per 2018 m.	patenkintas (paslaugos teikiamos)	nepatenkintas (laukia eilėje)		
1.	Ilgalaikė socialinė globa	21	16	1 nepatenkintas; 4 laukia eilėje	4,2	1,8
2.	Trumpalaikė socialinė globa	1	1	-	4,2	1,8
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	6	6	-	2,5	2,5
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	14	14	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	1	1	-	-	-
6.	Pagalba į namus	44	44	-	-	-
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	Paslauga neteikiama	Paslauga neteikiama	-	-	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	54	54	-	-	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	2	2	-	0,9	0,9
10.	Laikinas apgyvendinimas	22	22	-	0,4	-

* Finansavimą sudaro savivaldybės biudžeto lėšos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas dalis.

8. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Joniškio rajono savivaldybėje teikiamos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto paslaugos, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis organizavimas, parama maisto produktais, sociokultūrinių paslaugų organizavimas);
- specialiosios socialinės paslaugos – socialinė priežiūra (pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, laikinas apnakvindinimas, apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre, apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose); socialinė globa (dienos, trumpalaikė, ilgalaikė).

Pagrindiniai socialinių paslaugų teikėjai savivaldybėje yra viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras, Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras, Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras, V. Ercupienės šeimyna, viešoji įstaiga Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“, viešoji įstaiga Beržėnų senjorų namai, Kepalių globos namai, Jurdaičių socialinės globos namai.

Viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia transporto organizavimo, pagalbos į namus, dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose, integralios pagalbos paslaugas, aprūpina techninės pagalbos priemonėmis.

⁴ Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis

11 lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Transporto paslaugos (vidutiniškai per ketvirtį)	96	93	112
Pagalba į namus (per mėnesį)	157	158	170
Socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos šeimoms (per ketvirtį)	101	100	100
Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose	22	21	11
Integrali pagalba (dienos socialinė globa ir slauga)	-	16	24

Nuo 2018 m. liepos mėn. socialinės priežiūros paslaugų šeimoms teikimo funkcija iš VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro buvo perduota Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui.

2018 m. pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį vidutiniškai svyravo nuo 164 iki 174 asmenų. Didžiausias pagalbos į namus paslaugų gavėjų pasiskirstymas kas mėnesį buvo Joniškio ir Žagarės seniūnijose, atitinkamai 65 ir 67 asmenys, kuriems paslaugas kiekvienoje seniūnijoje teikė, atitinkamai 9 ir 8, darbuotojai. Likusiose 6 seniūnijose paslaugų gavėjų skaičius svyravo nuo 4 iki 11. Satkūnų ir Gaižaičių seniūnijoje paslaugos nebuvo teikiamos. Paslaugas namuose teikė 1 socialinis darbuotojas ir 25 lankomosios priežiūros darbuotojai, kurių darbo krūvis pasiskirsto priklausomai nuo paslaugų teikimo trukmės ir atstumo nuo vieno paslaugų gavėjo iki kito.

Kaip alternatyvą pagalbos į namus paslaugoms 2018 m. 3 asmenys (Gaižaičių, Satkūnų ir Joniškio seniūnijose) gavo pagalbos pinigus, kurie Socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu, mokami iš savivaldybės biudžeto lėšų. Tai yra paslaugos rūšis, kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) dėl negalios, gyvenamosios vietos yra veiksmingiau organizuoti teikiant finansinę paramą.

Sunkios negalios asmenims centro darbuotojai teikė dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose. 11 neįgalųjų buvo teikiama pagalba visą darbo dieną, išskyrus savaitgalius ir šventes.

Asmenims, kuriems reikalingos kompleksinės (socialinės globos ir slaugos) paslaugos, centras teikė integralią pagalbą. Įgyvendinant projektą „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“, mobiliųjų komandų darbuotojai 2018 m. lankė 24 asmenis.

Joniškio krizių centras ir nakvynės namai teikia laikino apnakvindinimo, laikino apgyvendinimo ir intensyvios krizės įveikimo pagalbos paslaugas. Šioje įstaigoje yra įrengta 20 vietų, kurios skirtos asmenims, neturintiems ar praradusiems nuolatinę gyvenamąją vietą, grįžusiems iš pataisos namų, laisvės atėmimo, kardomojo kalinimo vietų, socialinės ar psichologinės reabilitacijos įstaigų ir asmenims, kurie prarado arba laikinai pasitraukė iš savo būsto dėl smurto, prievartos. Kita krizių centro funkcija – vykdyti socialinio darbo veiklą, susijusią su pagalba krizės ištiktoms šeimoms. Tam centre įrengti 3 kambariai (6 vietos) šeimoms, atsidūrusioms krizinėje situacijoje.

12 lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Laikinas apnakvindinimas	30	29	16
Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	24	27	26
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	1 asmuo	4 asmenys	6 asmenys

Laikino apnakvindinimo paslaugos šaltuoju 2018 m. periodu buvo suteiktos 14 asmenų, apgyvendinimo – 5 moterims ir 21 vyrui, iš jų 4 buvo sulaukę pensinio amžiaus, 5 asmenys – su negalia, 17 – socialiai remtini darbingo amžiaus asmenys. Krizių centre buvo apgyvendinta mergina ir dvi jaunos mamos su trim mažamečiais vaikais.

Asmenys, kurie kreipiasi laikino priglobsčio, dažniausiai būna be nuolatinės gyvenamosios vietos, grįžę iš įkalinimo įstaigų, dėl susidariusios situacijos negalintys gyventi savo namuose ar grįžti į juos, patyrę smurtą šeimoje ar dėl šeimoje iškilusių problemų negalintys joje gyventi.

Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras teikia dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią.

Dienos socialinės globos paslaugas 2016 m. gavo 35 asmenys, 2017 m. – 36, 2018 m. – 39 neįgalieji. Trumpalaikės socialinės globos paslaugas 2016 m. gavo 15 asmenų, 2017 m. – 9, 2018 m. – 8 neįgalieji.

Teikiant trumpalaikės socialinės globos paslaugas, neįgaliesiems sudaryta galimybė gauti ilgesnio laikotarpio paslaugas, kai jų šeimų nariai ar globėjai laikinai dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų ir kt.) negali prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra. Taip pat, teikiant šias paslaugas, sudaroma galimybė artimiesiems laikinai pailsėti nuo neįgalių artimųjų priežiūros.

Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras teikia dienos socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią.

Šias paslaugas 2016 m. gavo 9 asmenys, 2017 m. ir 2018 m. – 21 neįgalusis, iš kurių 11 buvo su sunkia negalia, tai yra sunkios sveikatos būklės asmenys, kuriems, įvertinus fizinį ir socialinį savarankiškumą, yra nustatyta sunki negalia ir specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras teikia ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ir nuolatinė globa, dienos užimtumo paslaugas vaikams, konsultacinę pagalbą šeimoms ir vaikams, socialinę priežiūrą šeimoms, vykdo specialią globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimo programą, organizuoja apgyvendinimą savarankiško gyvenimo namuose ir kitas socialines paslaugas šeimoms bei vaikams.

13 lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Ilgalaikė ir trumpalaikė vaikų socialinė globa	25	24	38
Socialinės priežiūros paslaugos šeimoms	-	-	104
Palydimosios globos paslaugos	-	-	3
Dienos užimtumo paslaugos socialinės rizikos šeimų vaikams	70	78	90
Globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimas (šeimoms)	4	9	9

2018 m. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui pavedus vykdyti naujas funkcijas, suformuoti 5 struktūriniai skyriai:

Vaikų globos skyrius. Apgyvendinami vaikai iki 18 metų, kuriems nustatyta laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba). Globos skyriuje yra dvi šeimynos. Vaikų globos skyriuje ir Bendruomeniniuose vaikų globos namuose 2018 m. buvo globojami 38 vaikai, į juos perkėlus vaikus iš Žagarės vaikų lopšelio-darželio „Vyšniukas“ globos grupės, kuri buvo pertvarkyta į savaitinę darželio grupę vaikams iš probleminių šeimų.

2018 m. viduryje, vykdant vaikų globos pertvarką, prie Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro įsteigus Bendruomeninius vaikų globos namus Joniškio mieste, į juos buvo perkelti 6 be tėvų globos likę vaikai. Tokiu būdu, mažinant insitucijoje globojamų vaikų skaičių, šiame skyriuje ateityje bus suformuotos dvi šeimynos po 8 vaikus.

Šiame skyriuje teikiamos palydimosios globos paslaugos 3 buvusiems globotiniams. Tai yra pasirengimo savarankiškam gyvenimui paslauga, kai globotiniams, jau palikusiems globos įstaigą, suteikiama socialinė pagalba ir konsultacijos, nakvynė, kai neturima nuolatinės gyvenamosios vietos, savaitgaliais grįžti iš mokymo įstaigos.

Bendruomeniniai vaikų globos namai. Atsižvelgiant į ilgalaikės valstybės politikos gaires – perėjimo nuo institucinės socialinės globos prie šeimoje teikiamos globos, pertvarkant įstaigas į

šeimynas, kuriose globojami ne daugiau kaip 8, savivaldybė be tėvų globos likusius vaikus siekia įkurdinti artimoje šeimai aplinkoje.

Be jau minėtų Bendruomeninių vaikų globos namų, įsteigtų 4 kambarių bute Joniškio mieste, kuriuose globojami 6 vaikai, 2018 m. antroje pusėje savivaldybė įsigijo gyvenamąjį namą antrųjų Bendruomeninių namų steigimui. Gyvenamasis namas įsigytas Skaistgirio miestelyje, jame, atlikus remonto darbus, planuojama apgyvendinti 8, be tėvų globos likusius vaikus, taip mažinant vaikų, globojamų kitų rajonų vaikų globos įstaigose skaičių.

Globos organizavimo skyrius. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui 2018 m. buvo pavesta vykdyti globos centro funkcijas. Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, šeimynoms, tėvams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

Šiame skyriuje vykdoma šeimų, galinčių ir norinčių globoti vaikus, paieška ir atranka, organizuojami būsimų globėjų mokymai pagal specialią globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimo programą (GIMK), bei konsultuojami esami globėjai įvairiais vaikų globos klausimais. GIMK mokymų programos tikslas – padėti besiruošiančiam tapti globėju asmeniui įsivertinti savo galimybes bei pasirengimą į savo šeimą priimti naują narį, geriau suprasti vaiko, patekusio į globos sistemą, patyrimą ir išgyvenimus, susipažinti su tėvų globos netekusio vaiko poreikiais.

2018 m. Globos centre buvo įdarbinta viena budinti globėja, kuri globojo 4 vaikus. Socialiniai darbuotojai jai suteikė 23 konsultacijas, vaikams buvo sudaryti vaiko individualios pagalbos planai. Globos centro darbuotojai nuo 2018 m. vidurio suteikė 29 konsultacijas globėjams giminaičiams, 2 konsultacijas socialiniams globėjams, 12 rūpinamų (globojamų) vaikų buvo sudarytas vaiko poreikių ir savybių įvertinimas.

Pagalbos šeimai skyriuje teikiamos socialinės priežiūros paslaugos šeimoms, susiduriančioms su socialinėmis problemomis, kompleksinė pagalba, organizuojama vaikų dienos centrų veikla.

Po vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarkos, 2018 m. viduryje, socialinės priežiūros paslaugų šeimoms teikimo funkcija iš VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro buvo perduota Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui. Rajono šeimoms paslaugas teikia 11 socialinių darbuotojų darbui su šeima ir 3 atvejo vadybininkai.

Centro padalinys įgyvendina iš LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lėšų finansuojamus vaikų dienos centrų projektus Žagarėje ir Skaistgiryje. Savivaldybė finansuoja šiuose projektuose dirbančių darbo užmokesčio išlaidas. Žagarėje įgyvendinamame vaikų dienos centro projekte „Spindulys“ dalyvauja apie 35 vaikų. 2019 m. šiam projektui iš valstybės biudžeto lėšų skirta 12075 eurų. Skaistgirio miestelyje įgyvendinamame projekte „Draugystės tiltas“ dalyvauja apie 20 vaikų. 2019 m. šiam projektui skirta 15975 eurų. Šiuose centruose vaikams pagal poreikį teikiamos tarpininkavimo, informavimo, maitinimo organizavimo, vaikų pavežėjimo, pamokų ruošos paslaugos, siekiant sudaryti vaikui artimas šeimos aplinkai sąlygas, pagerinti socialiai apleistose šeimose augančių vaikų saviraiškos, laisvalaikio praleidimo sąlygas.

Šiame padalinyje rajono šeimoms organizuojamos kompleksinės paslaugos, įgyvendinant projektą „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“, taip didinant prevencinių ir intervencinių paslaugų šeimai ir vaikui prieinamumą, kokybę ir įvairovę.

Centre įkurti Bendruomeniniai šeimos namai, kuriuose dirba socialinis darbuotojas, kuris yra atsakingas už šeimų, susiduriančių su problemomis, nukreipimą į jiems reikiamas veiklas. Projekto veiklose 2018 m. dalyvavo apie 140 rajono gyventojų, panaudota 21,9 tūkst. eurų Europos Sąjungos lėšų. Kartu su partneriu VŠĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru buvo organizuojami grupiniai tėvystės įgūdžių ugdymo ir stiprinimo užsiėmimai, pozityvios tėvystės paskaitos, individualios konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais, šeimos konsultacijos (grupinės) linkusiems smurtauti asmenims ar smurto aukoms, mediacijos ir kt.

Savarankiško gyvenimo namai. Nuo 2018 m. gruodžio 1 d. prie Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro įsteigti Savarankiško gyvenimo namai (Joniškio r. Plikiškių mokykloje-daugiafunkciame centre), kur teikiama pagalba socialinę riziką patiriantiems asmenims, tai yra vienišoms motinoms su mažais vaikais, neturinčioms nuolatinės gyvenamosios vietos ar socialinių įgūdžių. 2018 m. juose paslaugas jau gavo 1 mama su 2 vaikais, nuo 2019 m. sausio – mama su kūdikiu.

Vidos Ercupienės šeimyna – vienintelė šeimyna, įsteigta Joniškio rajone. Šeimynoje globojamiems vaikams yra suteikiamos tokios gyvenimo sąlygos, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai, ir tokią šeimos aplinką, kad tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje. Vaikams, kuriems sukanka 18 metų, sudaryta galimybė gauti socialinę globą, iki jie baigs bendrojo lavinimo, profesinę ar specialiąją mokyklą.

2019 m. pradžioje šeimynoje buvo globojami 9 vaikai. Globotinių skaičius nuo 2014 m. kai buvo globojama 14 vaikų, kasmet mažėja, kad būtų užtikrinami Socialinės globos normose keliami reikalavimai. Per 2019 m. vaikų skaičius sumažės iki 8, nes vienai mergaitei sukaks pilnametystę. Šeimynos veikla finansuojama valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis. Iš valstybės biudžeto už vaikų globą yra skiriama vaiko globos (rūpybos) išmoka ir globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, iš savivaldybės biudžeto – šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos ir papildoma parama – pagalbos pinigai.

Viešojoje įstaigoje Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“ apgyvendinami pensinio amžiaus žmonės, kurie dėl senatvės ir negalios negali savarankiškai gyventi savo namuose, yra vieniši ar jų vaikai ir kiti artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jų prižiūrėti. Įstaigoje įrengtos 35 globos vietos. 2018 m., vadovaujantis Skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigą buvo nukreipti 8 senyvo amžiaus asmenys. Iš viso 2018 m. buvo globojami 28 asmenys, kurių socialinės globos išlaidos iš dalies yra finansuojamos savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis, 2017 m. tokių asmenų buvo – 25, 2016 m. – 19.

Viešoji įstaiga Beržėnų senjorų namai – privati senjorų namai, kuriuose įrengta 40 globos vietų. Senjorų namuose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos pensinio amžiaus, vienišiams žmonėms, suaugusiems neįgaliesiems, kuriems reikalinga nuolatinė globa ir slauga. 2016 m. ir 2017 m. senjorų namuose buvo globojami 9 asmenys, kurių socialinės globos išlaidos iš dalies finansuotos savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis, 2018 m. tokių asmenų buvo 7.

Kepalių globos namai – privati globos įstaiga, įsikūrusi Kepalių seniūnijos, Kepalių kaime, teikianti ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims. Ši įstaiga veiklą pradėjo 2017 m antroje pusėje. Joje įrengta 16 globos vietų. 2018 m. įstaigoje buvo globojami 3 senyvo amžiaus asmenys, nukreipti Skyriaus vedėjo sprendimu.

Jurdaičių socialinės globos namai yra biudžetinė įstaiga, pavaldi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. 2018 m. Skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigą buvo nukreipti 2 asmenys su psichikos negalia, iš viso buvo globojama 19 Joniškio rajono savivaldybės gyventojų (2017 m. – 18, 2016 m. – 13).

Ilgalaikė socialinė globa kitų rajonų ir valstybinėse globos įstaigose. Senyvo amžiaus žmonių ir žmonių, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia, vaikų, likusių be tėvų globos, apgyvendinimą savivaldybė papildomai organizuoja ir iš dalies finansuoja kitų rajonų ar valstybinėse ilgalaikės socialinės globos įstaigose. Dėl spartaus senėjimo proceso ir didėjančio sergančių įvairiomis psichikos ir proto ligomis asmenų skaičiaus šių paslaugų poreikis nuolat išlieka. Vaikų, likusių be tėvų globos, ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis yra sunkiai prognozuojamas, tačiau išlieka stabilus.

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.
<i>Ilgalaikė socialinė globa asmenims su proto ar psichikos negalia</i>			
Aukštelkės socialinės globos namai	4	5	3
Jotainių socialinės globos namai	1	1	-
Linkuvos socialinės globos namai	10	10	9
Skemų socialinės globos namai	1	2	1
Aknystos socialinės globos namai	-	-	1
Senjorų socialinės globos namai	-	-	1
Ventos socialinės globos namai	1	1	1
<i>Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims</i>			
Akmenės rajono socialinių paslaugų namai	2	1	-
Kaltinėnų parapijos senelių globos namai	1	1	-
<i>Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams</i>			
Akmenės rajono paramos šeimai centras	7	6	4
Kuršėnų vaikų globos namai	2	1	-
Globos namai „Užuovėja“	-	-	-

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje finansavimas.

Nuo 2012 m. savivaldybėms yra perduota funkcija organizuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų konkursą, paraiškų atranką ir finansavimą.

2019 m. keturios neįgaliųjų ar jas vienijančios organizacijos teiks užimtumo įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose, meninių gebėjimų lavinimo būreliuose, kolektyvuose ar klubuose paslaugas rajono gyventojams.

2019 m. organizacijos planuoja paslaugas teikti apie 100 neįgaliųjų. 2018 m. projektų veiklose dalyvavo 145 neįgalieji, 2017 m. – 162 asmenys.

15 lentelė

Nr.	Projektą įgyvendinančios organizacijos pavadinimas	Finansavimas (eurais)		
		2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	2640	2928	2376
2.	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	2525	3362	-
3.	Joniškio rajono neįgaliųjų draugija	6036	5639	-
4.	Viešojo įstaiga Šiaulių ir Tauragės regionų aklių centras	8500	8134	6961
5.	Viešojo įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	13000	13772	15073
6.	Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	4539	6838	7150
7.	VŠĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras	960	-	-
	Iš viso	38200	40673	31560

Lėšas projektams finansuoti iš valstybės biudžeto skiria Neįgaliųjų reikalų departamentas prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Nuo 2017 m. savivaldybė iš savo biudžeto atrinktiems projektams turi skirti ne mažiau kaip 20 proc. lėšų nuo projektams finansuoti skirtų valstybės biudžeto lėšų.

Žemiau esančioje lentelėje pateiktas Joniškio rajono savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir teikimo apimčių palyginimas su Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvais. Šie normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-578 redakcija).

16 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka Lietuvoje		10 000 gyventojų tenka Joniškio rajone	
		vieta ¹	gavėjų ²	vieta ¹	gavėjų ²

1.	Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos				
1.1.	Pagalba į namus	x	40	x	70,1
1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	7	x	14,7
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 2.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	31
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	0	x
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa	1,2	x	2,4	x
1.6.	Ilgalaikė socialinė globa	20	x	24,6	x
2.	Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos				
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	10	x	10,4
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	4	x	1,9
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 1.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	31
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa	1,5	x	2,8	x
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	x	0	x
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:				
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose	2	x	0	x
2.6.2.	socialinės globos namuose	7	x	9	x
3.	Šeimos ir vaikai				
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	x	49
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):				
3.2.1.	vaikų	x	30	x	51,1
3.2.2.	šeimų	x	26	x	7,1
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	4,7	x
3.4.	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui	x	4,5	x	11,8
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)	x	1	x	0,5
3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negalia	11	x	13,3	x
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	2,8	x
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:				
3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	0	x
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	0	x
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:				
3.9.1.	šeimynoje	2	x	4,3	x
3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	6,6	x
3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	7,5	x
3.10.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	0	x
4.	Socialinės rizikos suaugę asmenys				

4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	19,9
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	4,7	x
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	9,5	x
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje	1,5	x	0	x

¹ Vietų skaičius socialinių paslaugų įstaigoje.

² Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį.

Vertinant socialinių paslaugų teikimo Joniškio rajono savivaldybėje pakankamumo lygį, matyti, kad savivaldybėje nėra teikiama senyvo amžiaus asmenų dienos socialinė globa institucijoje, suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų, ir suaugusių rizikos asmenų socialinė priežiūra savarankiško ar grupinio gyvenimo namuose. Pastebimas socialinės priežiūros paslaugų, tai yra pagalbos į namus, trūkumas vienišiams, senyvo amžiaus asmenims. Išlieka vaikų, likusių be tėvų globos, ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis, kol savivaldybėje nėra pakankamai išvystytas bendruomeninių vaikų globos namų tinklas; svarstomos vaikų dienos centrų plėtros galimybės.

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų tinklo išvystymą ir socialinių paslaugų poreikio tenkinimo tendencijas, artimiausiais metais bus vykdoma eilė projektų ir priemonių, kuriomis bus siekiama užtikrinti socialinių paslaugų pakankamumą įvairioms socialinėms grupėms. Bus orientuojamasi į paslaugas šeimai ir vaikui bei pagalbą senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims.

Siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą visoms šeimoms, ne tik patiriančioms riziką, kai susiduriama su krizinėmis situacijomis dėl vaikų auklėjimo, šeimos ir darbo išipareigojimų derinimo, netekčių, negalios ir kitų socialinės rizikos veiksnių, toliau bus įgyvendinamas projektas „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“. Kartu su projekto partneriais rajono teritorijoje gyvenančioms šeimoms bus teikiamos pozityvios tėvystės, psichosocialinės, šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės, vaikų priežiūros, pavežėjimo paslaugos.

Sprendžiant be tėvų globos likusių vaikų globos problemas, be dviejų 2018 m. įkurtų bendruomeninių vaikų globos namų Joniškio mieste ir Skaistgiryje, papildomai planuojama įsigyti gyvenamųjų būstų. 2019 m. bus pradedamas įgyvendinti projektas „Joniškio rajono bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra“.

Panaudojus Europos Sąjungos lėšas, bus įsteigti dveji bendruomeniniai vaikų globos namai, o rajone veikiantiems trims vaikų dienos centrams suteikta finansinė parama, patalpų įrengimui ar atnaujinimui bei inventoriui įsigyti.

Savivaldybėje siekiama plėsti vaikų dienos centrų veiklą, į kurią skatinamos įsitraukti ne tik biudžetinės įstaigos, bet ir bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos.

Dar vienas naujas projektas „Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra“ bus vykdomas kartu su Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centru. Įgyvendinant šį projektą, bus plėtojama globos centro veikla, vaikus globojančioms šeimoms paslaugas teiks socialinis darbuotojas, koordinatorius, psichologas; darbuotojai bus aprūpinti baldais, reikalinga įranga, automobiliu, kuriuo vyks pas vaikus globojančias šeimas, budinčius globotojus.

Tam, kad vyresnio amžiaus žmonės ar neįgalūs asmenys galėtų kuo ilgiau savarankiškai gyventi namuose, būtina jiems sudaryti galimybę gauti tiek socialines, tiek sveikatos priežiūros paslaugas namuose arba nestacionariose dienos paslaugas teikiančiose įstaigose. Tuo tikslu, toliau bus įgyvendinamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“ (teikiamos dienos

socialinės globos ir slaugos paslaugos). Teikiant kompleksines integralios pagalbos paslaugas, sudaromos sąlygos artimiesiems, prižiūrintiems neįgalius šeimos narius, įgyti, tobulinti profesinę kvalifikaciją ir (arba) dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems šeimos nariams – kiek įmanoma ilgiau likti gyventi savo namuose ir gauti reikiamą pagalbą. Per 2018 m. paslaugos buvo skirtos 24 asmenims, kuriuos lankė ir teikė kvalifikuotą socialinę, medicinę ir konsultacinę pagalbą specialistų komanda, sudaryta iš socialinių darbuotojų, jų padėjėjų, slaugytojų bei jų padėjėjų, reabilitacijos specialisto. Nuo projekto pradžios paslaugos jau suteiktos 36 asmenims. Planuojama, kad 2019 m. paslaugas kas mėnesį gaus 25 asmenys. Šios paslaugos finansuojamos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis.

9. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje socialinių paslaugų ir piniginės paramos teikimu seniūnijose rūpinasi 17 socialinio darbo specialistų, kurie dirba su senyvo amžiaus, neįgaliais, suaugusiais asmenimis, vaikais ir socialiai remtiniais asmenimis. Jie priima asmenų prašymus-paraiškas gauti įvairias išmokas, socialines paslaugas, kitą paramą, vertina socialinių paslaugų poreikį, lankosi pareiškėjų namuose, kad įvertintų paramos ir paslaugų poreikį.

2018 m. prie Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro įsteigus Globos organizavimo skyrių, Savarankiško gyvenimo namus, išplėtus Bendruomeninių vaikų globos namų veiklą, išaugo centre dirbančių socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius.

Po vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarkos, 2018 m. viduryje, socialinės priežiūros paslaugų šeimoms teikimo funkcija iš VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro buvo perduota Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui, dėl to 13 socialinių darbuotojų darbui su šeima tapo pavaldūs savivaldybės biudžetinei įstaigai.

Socialinių paslaugų įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų skaičius pateiktas lentelėje:

17 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos:	46	14	91
1.1.	biudžetinės	39	14	43
1.2.	viešosios	7	-	48
2.	Savivaldybės administracija	10	-	-
	Iš viso	56	14	91

Siekiant gerinti socialinių paslaugų kokybę ir efektyvumą, nuolat plėtojamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas tarp socialines paslaugas teikiančių įstaigų socialinių darbuotojų, seniūnijų socialinio darbo specialistų, bendruomenių narių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų.

10. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant 2018 metų Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų planą, prioritetiniai socialinių paslaugų plėtros tikslai, kuriais siekiama užtikrinti įvairioms Joniškio rajono gyventojų socialinėms grupėms teikiamų socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, buvo pasiekti, priemonės šiems bei tęstiniais tikslams įgyvendinti buvo vykdomos:

Tikslo apibūdinimas	Igyvendinimas	Rezultatas
Plėsti socialines paslaugas asmenims patiriantiems socialinę riziką	Organizuoti paslaugų teikimą savarankiško gyvenimo namuose, skirtuose apgyvendinti mamas su kūdikiais ar mažamečiais vaikais, kurios neturi tėvystės įgūdžių arba jie yra nepakankami, kad savarankiškai galėtų pasirūpinti savo vaikais. Igyvendinti projektą „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“ pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę. Šiuo projektu didinamas prevencinių ir intervencinių paslaugų šeimai ir vaikui prieinamumas, kokybė ir įvairovė.	2018 m. pabaigoje įsteigtas Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro skyrius – Savarankiško gyvenimo namai, Satkūnų seniūnijoje, Joniškio r. Plikiškių mokykloje-daugiafunkciame centre. Gruodžio mėn. pradėtos teikti socialinės priežiūros paslaugos vienišoms mamoms su mažais vaikais. Projekto veiklose 2018 m. dalyvavo apie 140 rajono gyventojų. Skyrius kartu su partneriais, Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centru ir VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru organizavo grupinius tėvystės įgūdžių ugdymo ir stiprinimo užsiėmimus, pozityvios tėvystės paskaitas, individualias konsultacijas tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais, šeimos konsultacijas (grupines) linkusiems smurtauti asmenims ir smurto aukoms ir kt. Per 2018 m. kompleksinei pagalbai panaudota 21,9 tūkst. eurų Europos Sąjungos lėšų.
Skatinti be tėvų globos likusių vaikų globą šeimose ir steigti bendruomeninius vaikų globos namus	Atlikti Pagalbos pinigų skyrimo ir mokėjimo Joniškio rajono savivaldybėje tvarkos aprašo pakeitimai, kuriais vadovaujantis skiriama papildoma finansinė parama vaikus globojantiems subjektams. Organizuojami globėjų (rūpintojų) ir tėvių mokymai bei konsultavimas. Steigiami bendruomeniniai vaikų globos namai	Veikia papildoma skatinimo priemonė šeimoms globojančioms ar planuojančioms globoti be tėvų globos likusius vaikus. Iš savivaldybės biudžeto lėšų vaiko globėjui (rūpintojui), budinčiam globėjui už globojamą vaiką, buvo mokami 2 BSI dydžio pagalbos pinigai. 2018 m. pagalbos pinigus gavo 56 asmenys. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro darbuotojai teikia konsultacijas ir veda mokymus būsimiems globėjams (rūpintojams) ir tėviams (GIMK). 2018 m. įvadinius GIMK mokymus išklusė 9 asmenys, iš jų teigiamai įvertinti 4. 2018 m. viduryje Joniškio mieste pritaikytas butas Bendruomeniniams vaikų globos namams, kuriuose apgyvendinti 6 tėvų globos netekę vaikai. Papildomai, nupirkta namas Skaistgirėje, plėsti Bendruomeninių vaikų globos namų paslaugas.
Vykdyti socialinių paslaugų namuose asmenims, turintiems negalią, plėtrą	Igyvendinti projektą „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“. Plėtojamos pagalbos į namus paslaugos	2018 m. buvo tęsiamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“. Kompleksinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugas gavo 24 asmenys. 2018 m. pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius išaugo nuo 158 iki 170 asmenų per mėnesį.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

11. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys.

Siekiant užtikrinti šeimoms (asmenims) organizuojamų paslaugų kompleksiskumą planuojama:

- plėsti socialines paslaugas šeimoms;
- skatinti ir remti vaikų globą šeimoje;
- gerinti paslaugų, teikiamų vaikų dienos centruose, kokybę;

- gerinti socialinės priežiūros paslaugų, teikiamų savarankiško gyvenimo namuose, kokybę;
- teikti pagalbos į namus, dienos socialinės globos paslaugas namuose senyvo amžiaus ir neįgaliesiems rajono gyventojams;
- teikti socialinės globos paslaugas įstaigoje vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir fizinę negalią.

Aktyvinant bendradarbiavimą su socialiniais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis) planuojama:

- skatinti kurtis nevyriausybines organizacijas ir teikti socialines paslaugas vaikams, senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims;
- vystyti bendradarbiavimą su socialines paslaugas teikiančiomis įstaigomis.

12. Priemonių planas.

Priemonių planas rengiamas atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės 2019–2021 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ planuojamas priemonės.

19 lentelė

1 tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurai (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Vaikų ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas	Organizuojamos socialinės globos paslaugos rajono vaikams kitų rajonų vaikų globos namuose	40000,0 (SB), 8000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos 4 vaikų, likusių be tėvų globos, socialinės globos paslaugos
	Organizuojamos be tėvų globos likusių vaikų socialinės globos paslaugos šeimoje	8000,0 (SB), 35000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuojamos šeimos, kuri globoja 9 vaikus, dalyvio pajamos
Plėtoti vaikų stacionarią socialinę globą, socialiai pažeidžiamų vaikų dienos užimtumą ir pagalbos šeimai paslaugas Joniškio rajone	Organizuojamos vaikų ilgalaikės, socialinės rizikos vaikų dienos užimtumo ir pagalbos šeimai paslaugos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre	553200,0 (SB), 35000,0 (LRVB)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Teikiamos kompleksinės socialinės paslaugos šeimai Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre ir jo skyriuose
Vaikų, laikinai likusių be tėvų globos, laikina priežiūra	Organizuojama vaikų, likusių be tėvų globos, laikina priežiūra	1000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Suteikta laikina priežiūra 10 vaikų krizių atvejais šeimose
Pagalbos pinigų skyrimas	Skiriama pagalbos pinigų, kaip alternatyva bendrosioms ir socialinės priežiūros paslaugoms	81000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	4 asmenims, kuriems socialines paslaugas veiksmingiau organizuoti pinigais, 90 šeimų, globojančių vaikus, bus mokami pagalbos pinigai
Plėtoti bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų prieinamumą rajono gyventojams	Organizuojamos transporto paslaugos	74500,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos transporto paslaugos
	Organizuojamos pagalbos į namus paslaugos	290300,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos pagalbos į namus paslaugos
	Organizuojamas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	98200,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Užtikrintas krizių centro ir nakvynės namų paslaugų

				teikimas
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos šeimoms, patiriančioms riziką	195100,0 (SB(VB)), 12300,0 (SB)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Finansuojami 13 socialinių darbuotojų etatai ir jų vykdymo paslaugų gavėjus išlaidos
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos kitų rajonų savarankiško gyvenimo namuose	2000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos asmenų, gyvenančių savarankiško gyvenimo namuose, paslaugos
Plėtoti dienos socialinės globos paslaugų namuose teikimą sunkios negalios asmenims	Organizuojamos dienos socialinės globos paslaugos namuose neįgaliesiems asmenims	36000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	7 sunkios negalios asmenims teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose
Plėtoti dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir fizinę negalią	Organizuojamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir kompleksinę negalią, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre	130100,0 (SB), 168000,0 (SB(VB))	Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla	40 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	Organizuojamos dienos socialinės globos paslaugos neįgaliesiems vaikams ir suaugusiems Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre	35100,0 (SB), 60000,0 (SB(VB))	Žagarės specialioji mokykla	25 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
Vienių ir neįgalių senyvo amžiaus asmenų ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas globos namuose	Finansuojamos socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus rajono gyventojams socialinės globos įstaigose pagal sutartis	50000,0 (SB), 59000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	Finansuota 30 socialinės globos vietų senyvo amžiaus asmenų globos namuose
Asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas socialinės globos namuose	Organizuojamos regioninės socialinės globos paslaugos asmenims, turintiems psichikos sveikatos sutrikimų, valstybiniuose socialinės globos namuose pagal sutartis	81000,0 (SB), 50000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	35 asmenims, turintiems psichikos sveikatos sutrikimų, finansuotos socialinės globos paslaugos
Plėtoti socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje	Finansuojamos socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje	5300,0 (SB), 26300,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	100 neįgalių asmenų teikiamos socialinės reabilitacijos paslaugos bendruomenėje

Plėtoti bendradarbiavimą su nevyriausybiniomis organizacijomis, įtraukiant jas į socialinių paslaugų teikimą	Organizuojami susitikimai su nevyriausybiniomis organizacijomis aktualiais socialinių paslaugų plėtos klausimais	-	Joniškio r. sav. adm.	Vykdytas 1 susitikimas su nevyriausybiniomis organizacijomis aktualiais socialinių paslaugų plėtos klausimais
Skatinti kurtis nevyriausybines organizacijas, teikiančias socialines paslaugas	Organizuojamas aktyvių bendruomenės narių informavimas ir konsultavimas dėl nevyriausybinių organizacijos įkūrimo	-	Joniškio r. sav. adm.	Įsikurs 2 nevyriausybines organizacijas, teikiančias socialines paslaugas

2 tikslas. Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurai (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Joniškio rajono bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra	Organizuojami gyvenamojo būsto, tinkamo vaikų globos paslaugoms teikti, pritaikymo darbai; gerinama rajone veikiančių vaikų dienos centrų materialinė bazė	140000,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	Vystoma bendruomeninių vaikų globos namų plėtra; vaikų dienos centrai įsigys trūkstamą įrangą ar inventorių
Integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtra	Organizuojamos kompleksinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos sunkios negalios asmenims namuose	58600,0 (ES), 36000,0 (SB(VB)) 2000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	25 sunkios negalios asmenims teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos namuose
Kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimas	Kartu su projekto partneriais (Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centru ir VŠĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtos biuru) organizuojamos kompleksinės pagalbos šeimai paslaugos	100000,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	150 asmenų suteikta konsultacinė ir kita pagalba
Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra	Organizuojant Globos centro veiklą, vaikus globojančioms šeimoms paslaugas teiks socialinis darbuotojas, koordinatorius, psichologas	50000,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm. ir Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	90 šeimų suteikta kompetetingų specialistų pagalba

SB – savivaldybės biudžeto lėšos, SB(VB) – valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, ES – Europos Sąjungos paramos lėšos, LRVB – valstybės biudžeto lėšos, SB(P) – savivaldybės paskolos lėšos, BIP – Biudžetinių įstaigų pajamos

13. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2019 m.

20 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Asmenų, turinčių psichikos ir proto negalią, socialinės globos namai	2
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Vaikų ilgalaikė socialinė globa	Vaikų globos namai	-

2019 m. lyginant su 2018 m. išliks tolygus ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis asmenims, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia. 2018 m. valstybiniuose socialinės globos namuose buvo apgyvendinti 3 asmenys (2017 m. – 7), kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia.

Šios paslaugos Joniškio rajono gyventojams skiriamos arčiausiai gyvenamosios vietos esančiose regioninėse socialinės globos įstaigose, kurių veiklą ir asmenų apgyvendinimo klausimus administruoja Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Vaikų ilgalaikės socialinės globos poreikis yra sunkiai prognozuojamas. Per 2017 m. ir 2018 m. nebuvo vaikų apgyvendintų regioninėse vaikų globos įstaigose.

Savivaldybė, vykdydama institucinės globos pertvarką, be tėvų globos likusius vaikus apgyvendina savivaldybės teritorijoje veikiančiuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose.

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

14. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

2019 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti numatomas biudžetas:

- savivaldybės biudžeto lėšos – 1443900,0 eurų;
- LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos – 681100,0 eurų;
- ES struktūrinių fondų ir kitos lėšos – 349500,0 eurų.

21 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas			Pagal planines išlaidas
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms eurai	1001600,0	1031100,0	1351400,0	1443900,0
	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc. (savivaldybės biudžetas eurai)	4,57 (21906600,0)	4,37 (23617700,0)	5,0 (27029800,0)	6,09 (23707000,0)
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos eurai	502800,0	564300,0	604050,0	681100,0
	iš jų:				
2.1.	šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	106800,0	123800,0	149300,0	195100,0
2.2.	sunkios negalios asmenų socialinei globai organizuoti	295800,0	345600,0	374600,0	409000,0
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	100200,0	94900,0	80150,0	77000,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos eurai	0,0	52800,0	192100,0	349500,0
4.	Asmenų mokestis už socialines paslaugas eurai	258113,0	295187,0	270387,0	275000,0
5.	Kitos lėšos eurai (projektai ir nepanaudotos valstybės specialiosios tikslinės dotacijos, privačios lėšos)	47700,0	31800,0	34400,0	26300,0
	Iš viso eurai	1810213,0	1975187,0	2452337,0	2775800,0

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2018 m. sudarė 5,0 proc. viso savivaldybės biudžeto, 2019 m. šios išlaidos, planuojama, sudarys 6,09 proc.

Lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms organizuoti, kasmet numatomos Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 03 programoje „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“.

15. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2019 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti ir socialinių paslaugų plėtrai užtikrinti naudojamų lėšų šaltiniai, lyginant su 2018 m., planuojama, keisis dėl šių priežasčių:

- savivaldybės biudžeto išlaidų dalis socialinėms paslaugoms didės visoms planuojamoms teikti paslaugoms, tiek tęstinėms bendrųjų socialinių, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, tiek naujoms priemonėms, siekiant plėsti socialinių paslaugų tinklą.
- valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų dalis augs dėl didėjančio socialinių paslaugų srities darbuotojų, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas šeimoms, finansavimo; dėl integralios pagalbos asmens namuose paslaugų plėtos sunkios negalios asmenims;
- valstybės biudžeto lėšų dalis, skirta vaikų globos (rūpybos) išmokoms, tikimasi mažės dėl stabilaus vaikų, globojamų įstaigose skaičiaus; mažės lėšų dalis skiriama socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams;
- ES struktūrinių fondų paramos lėšų dalis augs dėl socialinių paslaugų infrastruktūros plėtos (steigiami nauji bendruomeniniai vaikų globos namai); vaikų dienos centrų, globos centro veiklos plėtojimo; kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimo; integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtos.

16. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

22 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos eurais	
		2017 m.	2018 m.
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	3300,0	100,0
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	618246,0	790352,0
	iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigų	455700,0	636900,0
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigų pagal lėšų kompensavimo sutartis	113236,0	109798,0
2.3.	nevyriausybinių organizacijų ir privačių įstaigų pagal išlaidų kompensavimo sutartis	49310,0	43654,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	6400,0	6300,0
4.	Finansavimas vykdančiam socialinių paslaugų programas	396400,0	449400,0
	Iš viso	1024346,0	1246152,0

17. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant didinti darbuotojų motyvą ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę didinamas darbo užmokestis ir sudaromos sąlygos jų profesiniam tobulėjimui.

Palyginti su praėjusiais metais, 2019 m. savivaldybės biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų darbo užmokestis didės. Vidutinis socialinių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas savivaldybės biudžetinėse įstaigose, teikiančiose socialines paslaugas, 2018 svyravo nuo 4,85 iki 5,58, 2019 m. jis sieks nuo 5,09 iki 6,0.

Lėšos savivaldybės biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui didinti planuojamos, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes ir biudžeto sandaros principus. Nuo 2017 m. pradžios, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, daugeliui biudžetinėse įstaigose socialinį darbą dirbančių asmenų darbo užmokestis padidėjo.

Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, toliau bus keliama socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacija. Socialines paslaugas teikiančios įstaigos tam tikslui savo biudžetuose yra

suplanavusios skirti 5,9 tūkst. eurų. Socialinę priežiūrą šeimoms teikiančių darbuotojų profesinei kvalifikacijai, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, iš valstybės biudžeto skiriama 2,5 proc. visų šiai funkcijai vykdyti planuojamų asignavimų. 2019 m. šių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui planuojama skirti 4,6 tūkst. eurų.

Igyvendinant vaikų globos sistemos pertvarką, prie Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro įsteigus bendruomeninius vaikų globos namus, savarankiško gyvenimo namus Plikiškiuose, globos centrą Žagarėje, išplėtojus socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms ir vaikams, atsirado žymus socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų poreikis. Dėl augančio socialinio darbo srities darbuotojų skaičiaus ir kylančio darbo užmokesčio, išlaidos personalo išlaikymui Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre 2019 m., palyginti su 2018 m., planuojama didės apie 90,0 tūkst. eurų.

18. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatyta priemonių finansavimu

Siekiant išlaikyti Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus organizuojamų socialinių paslaugų teikimo kokybę ir plėtrą, šiai sričiai finansavimas 2019 m. didės, lyginant su 2018 m. Plane išdėstytos priemonės yra numatytos, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes jas organizuoti ir įgyvendinti.

19. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų vertinimas

Joniškio rajono savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, visiems potencialiems socialinių paslaugų gavėjams, kurių fizinis ir socialinis savarankiškumas yra ribotas arba jie patiria socialinę riziką, užtikrinamas socialinių paslaugų pasirinkimas ir prieinamumas. Savivaldybėje vykdoma prioritetinių socialinių paslaugų plėtra ir esamo socialinių paslaugų tinklo vystymas, paslaugų kokybės užtikrinimas.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

20. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Joniškio rajono savivaldybės gyventojai gaus kokybiškas socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas. Šios paslaugos bus prieinamos ir toliau nuo rajono centro gyvenantiems žmonėms. Sunkios negalios asmenims, be tėvų globos likusiems vaikams, socialinės rizikos asmenims bus pasiūlyta įvairesnių paslaugų.

21. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Joniškio rajono savivaldybėje per ateinančius trejus metus prognozuojamų teikti socialinių paslaugų rūšys ir mastas:

23 lentelė

Paslaugos rūšys	Gavėjų skaičius		
	2019 m.	2020 m.	2021 m.
<i>Bendrosios socialinės paslaugos</i>			
Transporto organizavimas	110	115	120
<i>Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė priežiūra)</i>			
Pagalba į namus	170	175	180
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	100	95	90
Laikinas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	25	25	25
Laikinas apnakvindinimas	20	20	20
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	4	4
Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams	110	115	120

Pagalbos pinigai	95	100	115
Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė globa)			
Dienos socialinė globa asmens namuose	40	40	40
Dienos socialinė globa institucijoje	65	65	70
Trumpalaikė socialinė globa	20	30	35
Ilgalaikė socialinė globa	125	130	135

22. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms per pastaruosius tris metus išlieka tolygi. Lyginant su bendru savivaldybės biudžetu, lėšų planuojamų skirti socialinėms paslaugoms 2019 m. dalis išaugs 1,09 proc.

24 lentelė

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 planas	2020 planas	2021 planas
Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, lyginant su bendru savivaldybės biudžetu proc.	3,84	4,14	3,93	4,41	3,89	4,56	4,57	4,37	5,0	6,09	6,2	6,4

Ateityje savivaldybės biudžeto dalis turėtų išlikti 2018 m. lygio ir augti, nes tęsiant institucinės vaikų globos pertvarką, bus steigiami nauji bendruomeniniai vaikų globos namai, papildomai finansuojamos šeimos, globojančios be tėvų globos likusius vaikus, įgyvendinamos kitos, kompleksinės paslaugų šeimos ir vaikui, neįgaliųjų socialinės integracijos priemonės. Išlaidų augimą sąlygos ir didėjantis biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokestis.

23. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Socialinėms paslaugoms Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikti reikalingų lėšų poreikis per 3 ateinančius metus, planuojama, didės, nes kasmet auga ilgalaikės socialinės globos kainos, didėja socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestis, įgyvendinamos naujos priemonės ir iniciatyvos.

Be to, siekiant pertvarkyti ilgalaikės socialinės globos įstaigų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams infrastruktūrą, vykdyti naujų, kompleksinės pagalbos šeimai ir neįgaliesiems, socialinės rizikos asmenims, stokojantiems socialinių įgūdžių, paslaugų plėtrą, 2019 m. ir 2020 m. bus naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos. Prognozuojamas lėšų poreikis ateinantiems 3 metams išdėstytas lentelėje.

25 lentelė

Lėšų šaltinis (tūkst. Eur)	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	2021 metai
Savivaldybės biudžeto	1031,1	1351,4	1443,9	1450,0	1470,0
LR valstybės biudžeto	564,3	604,1	681,1	700,0	750,0
Europos Sąjungos	52,8	192,1	349,5	350,0	300,0

24. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

26 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
--	-------------------------

Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	2
Vaikų ilgalaikė socialinė globa	1

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

25. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojas yra Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius.

26. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir vertinimo rezultatai

Kadangi Joniškio rajono savivaldybės paslaugų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2019–2021 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinį „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei 3 uždavinį „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“, tai jie bus įgyvendinami ir įgyvendinimo priežiūra atliekama reguliariai, atsižvelgiant į organizuojamų paslaugų specifiką ir poreikį, savivaldybės biudžeto galimybes metų eigoje.

27. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką socialinių paslaugų planui įgyvendinti ir tikslams siekti.

Vertinant socialinių paslaugų planą žiūrima, ar pasiekti laukti rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės rezultatams pasiekti, ar skirtos ir pakankamos numatytos lėšos. Atsižvelgiama į įvairias socialines grupes atstovaujančių organizacijų ar pavienių asmenų pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, ir numatomos priemonės neigiamiems veiksniams pašalinti.